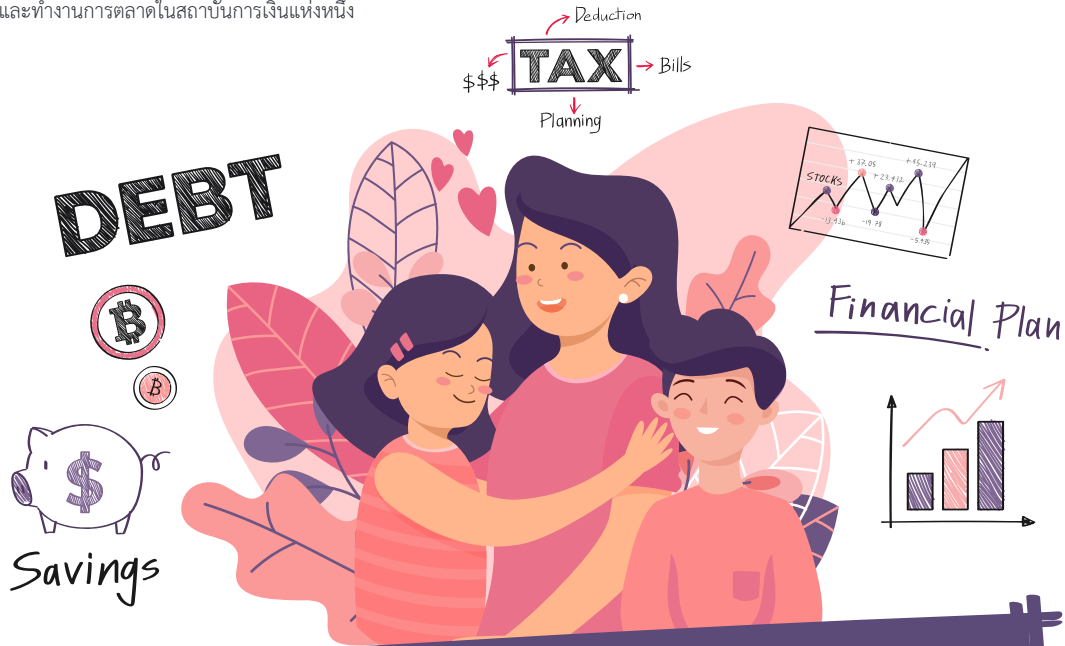

โดย..คุณชยาบันท์ คุณาไทย
คุณแม่ลูกสอง CPA ผู้มีประสบการณ์ด้าน HR
และทำงานการตลาดในสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง

การบริการบัญชีครัวเรือน ในสถานการณ์“ความไม่แน่นอน”

เมื่อ สัปดาห์ที่ผ่านมา ดิฉันได้เข้าร่วมกิจกรรมสนทนากับกลุ่มพ่อแม่ที่มีลูกวัยเด็กเล็ก เราได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันหลายเรื่อง
หนึ่งในนั้นคือ **การบริหารค่าใช้จ่ายและจัดการทางการเงินของครอบครัว** โดยครอบครัวที่ร่วมพูดคุยกันนั้นมีอาชีพที่แตกต่าง
หลากหลายกันออกไป ทางสายผู้สอบบัญชีก็มีนะคะ แต่สิ่งที่ทุกบ้านมีความเห็นไปในทางเดียวกันนั้น คือ ในช่วงปีนี้ไปจนถึงปีข้างหน้า
ยังถือว่าเราต่างอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน หลัก ๆ จาก Covid-19 ที่รอบโลกนั้นยังไม่เบาลงเลย ผู้ติดเชื่อทั่วโลกก็น่าจะเข้าสู่ห่าสิบล้านคน
ในไม่ช้านี้ แคมประเทศที่เคยคุมได้ก็วนเวียนวนเกิดการระบาดระลอกใหม่อีก ผลกระทบทางเศรษฐกิจย่อมเกิดขึ้นอย่างมากมายมหาศาล
บางครอบครัวต้องรับการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหันโดยไม่ได้ตั้งตัวมาก่อนความคิดเห็นและประสบการณ์จริงที่แต่ละบ้านมาแลกเปลี่ยน
กันนั้น มีหลายประเด็นที่น่าสนใจและอยากนำมาแบ่งปันดังนี้

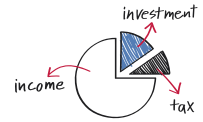
เรื่องเรียนของลูก

ขอแยกเป็นการเรียนในระบบโรงเรียน ยังไม่นับเรียนเสริมข้างนอก
พบว่าโรงเรียนมีหลายแบบหลายแนวให้เลือกสรร และราคาต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญเกิน MAT แน่แน่นอน ดังนั้น บิตามารดา จงคิด
ให้ดีค่ะพิจารณาร่วมกับองค์ประกอบด้านอื่น เช่น การเดินทาง
หรือแนวที่ถูกจริตกับครอบครัวเราจริง ๆ เรื่องบางเรื่องที่เป็น
ตัวเงินไม่ได้ โดยเฉพาะหากมันกระทบกับคุณภาพชีวิตหรือจิตใจ
ของลูก และอย่าลืมหาแผนแบบยาวจะเรียนที่นี่กี่ปี คุณไปให้ครบ
เราสามารถรับค่าใช้จ่ายส่วนนี้ไหวไหม หรือลองดูทางเลือกอื่นที่
ไม่ตึงเกินไป และยังคงตอบโจทย์ชีวิตด้านอื่นของครอบครัวด้วย
กับอีกเรื่องที่ยังมองข้ามไม่ได้คือ ค่าใช้จ่ายเมื่อลูกเข้าเรียน มิได้มีเพียง
ค่าเรียนแต่ยังรวมถึงค่าชุด หนังสือ อุปกรณ์การเรียน กิจกรรม
กีฬาละ ไปจนถึงภาษีสังคมบางอย่างในรั้วโรงเรียน ซึ่งแตกต่าง
กันออกไปแล้วแต่โรงเรียนที่เราเลือก

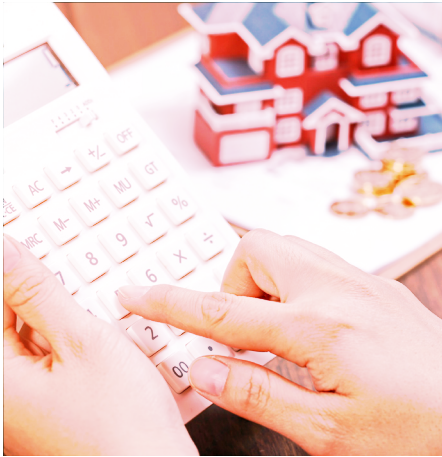

การเรียนรู้พัฒนาการด้านต่าง ๆ

นอกเหนือจากโรงเรียนหลัก ถ้าบอกว่ายังไม่จำเป็น ทวีร์จะลงดิฉันใหม่ อย่างไรก็ตามขณะนี้ ผู้ปกครองที่เราคุยกันในวงสนทนาบางบ้านได้รับผลกระทบโดยตรง สูญเสียรายได้กะทันหันจากสถานการณ์ Covid-19 และจนบัดนี้ยังไม่ฟื้นตัวเลย คุณพ่อคุณแม่ให้แนวคิดกับเราในแง่ของการจัดลำดับความสำคัญในการใช้เงินสำหรับช่วงที่เศรษฐกิจยังคาดเดายากว่า **มีเรื่องอื่นจำเป็นเร่งด่วนกว่าในการสำรองเงินไว้** ดังนั้น จำเป็นต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วน การเรียนบางอย่างไม่คุ้มกับเงินที่เสียไป เพราะพ่อแม่สามารถใช้เวลาคุณภาพฝึกลูกเองได้ขอเพียงค้นหาข้อมูลและมุ่งมั่นทำจริง คำพูดของคุณหมอพัฒนาการเด็กที่บอกไว้ว่า **อย่าจ่ายเงินมากมายให้คนอื่นมาฝึกลูกเรา ยังจริงเสมอ** ดังนั้น บางบ้านก็จะเหลือไว้เพียงคลาสที่จ่ายไหวและเป็นประโยชน์กับลูกจริง ๆ

จากเรื่องเรียน ไปที่การท่องเที่ยวบันทึ

ถึงสำคัญจะเป็นคนละเรื่องกับการเรียนโดยสิ้นเชิงแต่เทียบเคียงแนวความคิดเห็นจากหลายบ้านได้ค่ะว่ายังคงอยู่ที่การ **Priority** ของแต่ละบ้าน โดยทางเลือกของการเที่ยวหรือกิจกรรมบันเทิงประจำครัวเรือนในประเทศนี้ถือว่ามีความแตกต่างหลากหลาย ให้เราได้เลือกแบบที่เหมาะสมกับครอบครัวเรา มีคำพูดติดตลกจากผู้ปกครองบ้านหนึ่งว่าในสถานการณ์ Covid-19 เช่นนี้ก็คืออย่าง เราตัดทางเลือกการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศออกได้เลย อย่างไม่ต้องคิดหน้าคิดหลังไม่เสียดาย และไม่มีสิ่งล่อตาล่อใจใด ๆ เลย กลับไปสู่วิวทิวไทย ไปจนถึงการท่องเที่ยวแบบพอเพียง ลองดูจากความคุ้มค่าของสิ่งที่ได้รับกับต้นทุนที่ต้องเสียไป ก็จะพิจารณาได้ง่ายขึ้นค่ะ

การหารายได้เสริม

จากเรื่องค่าใช้จ่าย เราก็กระโดดไปที่เรื่องการหารายได้บ้าง บางครอบครัวนั้นประสบภาวะรายได้ประจำหดหายไปนอกจากจะพยายามลดค่าใช้จ่ายในครอบครัวแล้ว การมองหาช่องทางเพิ่มรายได้ก็นับเป็นเรื่องที่ดี ครอบครัวหนึ่ง คุณแม่ลุกขึ้นมาเรียนทำอาหารกับคุณยายแล้วเปิดขายทางออนไลน์ในช่วงล็อกดาวน์ที่ผ่านมา และไม่น่าเชื่อว่าจนถึงปัจจุบันยังมีออเดอร์ไม่ตกเลย ครอบครัวนี้ให้ข้อคิดดี ๆ กับเราว่าเราไม่มีวันจะรู้ถึงศักยภาพที่แท้จริงของเราเองเลย トラบที่เรายังไม่ลงมือทำมัน และเมื่อเราได้สู้กับมันซักตั้งแล้ว ถึงได้รู้ว่า หัวใจของมนุษย์นั้นยิ่งใหญ่กว่าที่คิดและที่เป็นอยู่เสมอ นอกจากบ้านที่หารายได้เสริมด้วยการขายอาหารแล้วก็มีบ้านอื่น ๆ ที่ตั้งเอาความสามารถเฉพาะตัวหรือต้นทุนที่มีอยู่มาเป็นจุดขายหรือกระตุ้นยอดขายให้ธุรกิจของที่บ้าน ช่วงเวลานั้นได้ให้บทเรียนทางธุรกิจการใช้ประโยชน์จากช่องทางออนไลน์ การทำการตลาดด้วยวิธีต่าง ๆ จากประสบการณ์จริงให้กับหลายคนชนิดที่ว่า ตำราไหนก็ยังไม่เคยมีสอนมาก่อน

โดยสรุปจากวงสนทนาพ่อแม่ คือ **การวางแผนการเงินในครอบครัวนั้นเป็นเรื่องต่างกรรมต่างวาระ ไม่มีสูตรสำเร็จ ตอบโจทย์แทนกันไม่ได้** เพียงแต่มีแนวคิดที่ **เราต่างต้องให้ความสำคัญและทำอย่างจริงจัง ตรวจสอบเงินคล่องกับเงินไม่คล่องของครอบครัว ลองลิสต์ดูว่ามีค่าใช้จ่ายอะไรที่เราต้องใช้เงินสด** เช่น ค่ากินอยู่ ใช้จ่ายประจำวัน ค่าเรียน ค่ารักษาพยาบาลฉุกเฉิน ค่าประกัน ซึ่งเงินส่วนนี้จะต้องมีสำรองไว้เพื่อนำออกมาใช้จ่าย ไม่ใช่อยู่ในรูปแบบของสินทรัพย์ที่ต้องขาย หรือเงินฝากแบบ Fixed พิจารณาร่วมกับสัดส่วนเงินออมและเงินลงทุนตามความเหมาะสม เช่นเดียวกัน การเพิ่มรายได้และการลดค่าใช้จ่ายต้องหาจุดสมดุลในแต่ละครอบครัว โดยเฉพาะการมีลูกนั้น การรักษาคุณภาพชีวิตของทุกคนในบ้าน ทำให้เราต้องคิดหน้าคิดหลังมากมาย ที่สำคัญคือ **ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น การเปิดอกคุยกันให้ทุกคนในครอบครัวรับรู้สภาพความเป็นจริง ช่วยกันคิดวางแผน หาทางออก แก้ปัญหาต่าง ๆ แม้แต่เด็ก ๆ เราสามารถสื่อสารด้วยภาษาง่าย ๆ และขอความร่วมมือจากลูกได้นะคะ** ความเข้มแข็งของครอบครัวจะทำให้เราผ่านทุกอย่างไปได้ด้วยดี และเติบโตไปด้วยกันอย่างมั่นคงค่ะ

นอกเหนือจากเรื่องที่กำลังกล่าวมา ก็ยังมีการแสดงความคิดเห็นเรื่องค่าใช้จ่ายก้อนใหญ่ เช่น บางบ้านมีการวางแผนต่อเติมขยายบ้าน ซื้อมอเตอร์ไซค์ ซื้อมอเตอร์สปอร์ต ก็ต้องพิจารณาถึงความจำเป็นและกำลังเงินอีกครั้ง เนื่องจากยังอยู่ในช่วงสถานการณ์เช่นนี้ หากมีรายได้ประจำไม่แน่นอนก็อาจกระทบแผนการเงินของครอบครัวได้ รถหนึ่งคัน เมื่อซื้อแล้วค่าใช้จ่ายตามมามากมาย ไหนจะประกันรถ น้ำมัน ค่าดูแลรักษา และแน่นอนถ้าคิดทางบัญชีแล้วก็มีค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งาน ไม่ใช่ซื้อมอเตอร์สปอร์ตที่จะนำไปลงทุนต่อได้ ดังนั้นการจัดลำดับความสำคัญในการวางแผนการเงินครัวเรือนจึงเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาเป็นอันดับแรก

**บทความนี้เป็นข้อคิดเห็นส่วนบุคคล ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของ สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์